

Lovgivning vedrørende knive i Norge, Sverige og Finland

Norge

Forbuddet mod at bære kniv mv.

Ifølge den norske straffelovs § 352 a er det strafbart forsætligt eller groft uagtsomt på offentligt sted at bære kniv eller lignende skarpt redskab, som er egnet til brug ved legemskrænkelser.

Ifølge forarbejderne til den nævnte bestemmelse er bl.a. øks og sakse omfattet af begrebet "lignende skarpt redskab". Begrebet omfatter også andre genstande, der er så skarpe, at de kan bruges til at skade mennesker, f.eks. et skarpt metalstykke, og det er ikke et krav, at redskabet med hensyn til udseende eller anvendelse kan sidestilles eller sammenlignes med en kniv.

Forbuddet omfatter ikke kniv eller andet redskab, som bruges til arbejde, friluftsliv eller andet anerkendelsesværdigt formål, ligesom det fremgår af forarbejderne, at store dele af udmark og friluftsområder ikke kan anses for offentligt sted i lovens forstand. Det er ligeledes tilladt at bære kniv på markeder, ved udstillinger og lignende, hvor knive omsættes eller vises frem, samt ved møder mv. i knivklubber, husflidsklubber eller andre sammenhænge, hvor kniven er et naturligt indslag.

Endvidere straffes den, der under slagsmål griber til kniv eller andet særligt farligt redskab, jf. den norske straffelovs § 385.

Sanktionerne

Strafferammen for overtrædelse af begge de ovennævnte bestemmelser er bøde eller fængsel indtil 6 måneder eller begge dele.

Denne strafferamme blev indført ved en lovændring i juni 2002 som en forhøjelse af den hidtidige strafferamme på bøde og fængsel indtil 3 måneder. Baggrunden for forhøjelsen var bl.a. en stigning i antallet af trusler med kniv og grov legemsbeskadigelse. Det fremgår endvidere af forarbejderne, at den øgede strafferamme giver mulighed for at pågribe og eventuelt varetægtsfængsle den, der overtræder et af forbuddene.

Rigsadvokaten i Norge har oplyst, at der i Oslo politidistrikt som udgangspunkt gives en bøde

på 6.000 kr. for overtrædelse af forbuddet mod at bære kniv på offentligt sted. Det er endvidere oplyst, at man i Oslo politidistrikt - bl.a. som følge af de skærpede strafferammer - ved en ny overtrædelse af knivforbuddet inden for et år vil rejse tiltale med påstand om frihedsstraf på minimum 45 dages ubetinget fængsel, og at man i disse tilfælde bør søge at få den sigtede varetægtsfængslet. Der er dog efter det oplyste endnu ikke i praksis eksempler på sådanne sager, der alene har omfattet en overtrædelse af forbuddet mod at bære kniv på offentligt sted.

Det er i øvrigt oplyst, at antallet af anmeldelser af legemsbeskadigelse med kniv er faldende i Oslo.

Kontrol

I den norske politilovs § 7 a findes en særlig bestemmelse om visitation for at afsløre våben. Bestemmelsen blev vedtaget i sin nugældende udformning i juni 2002, men forud herfor var der i den norske politilovs § 10 a en midlertidigt gældende lignende bestemmelse, der blev indsat i loven i 1999.

Formålet med bestemmelsen er bl.a. at forbedre og effektivisere arbejdet med at forebygge og afværge alvorlig voldskriminalitet særlig knyttet til storbykriminaliteten.

Den nugældende bestemmelse lyder (i oversættelse til dansk) således:

§ 7 a. Politiet kan på offentligt sted visitere person eller køretøj, når der er grund til at undersøge, om nogen er i besiddelse af eller opbevarer våben. Sådant visitation kan kun foretages for at hindre strafbare handlinger, som krænker nogens liv, helbred eller frihed, og kun

- a) i situationer eller på steder, hvor sådanne strafbare handlinger erfaringsmæssigt finder sted, eller
- b) i situationer eller på steder, hvor der er grund til at antage, at nogen planlægger eller forbereder sådanne strafbare handlinger.

Visitationen skal gennemføres så hensynsfuldt og skånsomt som muligt.